

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan svečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za osnanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se ozanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravljenje naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rusija in Nemčija.

V vseh mogočih varijacijah pretresalo se je zadnje dni v evropskem posebno pa v nemškem in avstrijskem časopisu uprašanje, se li bodela sešla nemški in ruski car, ko se bode poslednji vračali domu preko nemške zemlje. Kar je danes veljalo kot gotovo, oporekalo se je zopet jutri, nasprotne vesti pobijale so druga drugo.

Pride — nepride, ti dve besedi vratali sta se dan za dnevom z vsemi raznovrstnimi dodatki in komentari, kakor jih je mogla iznajti bujna časnikiarska fantazija.

Ko se je prvkrat vozil ruski car preko nemških mej in se ni nikjer ustavil, utemeljevalo se je to s slučajem smrti v carski obitelji, ki je nenačoma poklical carja v domovino in mu torej takrat ni bilo mogoče mej potom jemati ozira na običajne oblike, navadne pri tacih prilikah.

Drugačna je stvar pri drugem povratku carjevem iz Kodanja, kjer je dlje časa bival s svojo obiteljo. Za gotovo se je sodilo, da pri tej priliki si bodela vsaj za kratek bit stisnila roki mogočna carska sosedja in menjala nekaj navadnih fraz, kakor se običajno rabijo pri tacih shodih in kratkih sestankih vladarjev.

Javno mnenje bilo je preverjeno, da tak ceremonijalni sestanek pač ne bode imel nobenega globejega pomena, da ne bode mogel uplivati na popolnoma premenjene odnose, kakor so nastali med Rusijo in Nemčijo po Kronstadtskih dneh in po izkušnjah, katere je Rusija doživelja od strani Nemčije ob priliki podpisovanja zadnjega posojila, pri katerem je Nemčija igrala tako čudno in žalostno ulogo. Vendar bi se bilo javno mnenje pomirilo, negotova in temna bodočnost pokazala bi se bila v nekoliko manj neprijaznem svitu, da se je zgodilo to, kar se je pričakovalo od mnogih strani.

Nam, to moramo priznati, se iz vsega početka ni zdelo posebno verjetno, da bi se vršil tak sestanek in le z velikim nezaupanjem prijavljali smo dotične vesti, ki so trdile, da je sestanek goča stvar. Kako prav smo imeli, da nesmo bili preveč lehkoverni in optimistični, dokaz temu so nam dogodki poslednjih dñ.

Ruski car ni šel v Berolin, kakor se je morda

pričakovalo od nekatere strani, v Gdanskem pa, kjer se je mudil le kratek čas in prestopil iz svoje jahte v železniški vlak, ni bilo niti odpolača nemškega cesarja, ki bi bil pozdravil ruskega gosta na nemških tleh. Očitno se je pokazalo, da niti carju Aleksandru niti cesarju Viljemu ni bilo do tega, da se pozdravita, demonstrativno izognila sta se drug družemu, temperatura političnega toplomera med Rusijo in Nemčijo padla je zopet za nekoliko stopinj, ko je že itak bila dovolj bladna.

Da ruski car nikdar ni bil prijatelj Nemčije, znalo se je že davno in že za časov rusko-nemške vojne, ko je še živel pokojni car Aleksander II., pisalo se je mnogo o antipatiji ruskega carjeviča, sedanjega carja, proti Nemčiji. Pozneje pozabilo se je nekoliko na to in mislilo se je, da bode kot car Aleksander III. postopal drugače, nego je to bilo, ko je bil še carjevič. Opakovana potovanja mladega nemškega cesarja na ruski dvor bila so jasna priča, kako si je prizadevala Nemčija ohraniti si prijateljstvo stare svoje zavezoice in sosedinje.

A Rusija naveličala se je dvomljivih dobro, katere so jej podajale stare njene zaveznice, izstopila je iz nekdanje trojne zveze ter se postavila popolnoma na svoje noge, preverjena, da tako bode najbolje varovala svoje interese. Postala je sosebno hladna proti Nemčiji, katera je sama dosti pripomogla k temu, da si je odtujila nekdanjo zaveznicu svojo.

O miroljubnosti ruskega carja, katero je že tolikrat poudarjal, sicer ni dvomiti. Prijatelji miru tudi v nauvojem potovanji ruskega carja preko nemškega ozemlja, na katerem ni bilo nobenega oficijskega sestanka s kakim članom nemške cesarske hiše, ne bodo našli tako vznemirajočih dokazov za napetost položaja, kakor to trdijo nasprotniki Rusije. Vendar pa se ne da tajiti, da je to potovanje nov dokaz, od dne do dne se ostreje kaže novi razvrstitvi evropskih velesil, kakor je nastopila po Kronstadtskem sestanku.

Te nove razvrstitve ne prikrivata več niti Rusija niti Nemčija, dokaz temu nam je kratko bivanje ruskega carja v Gdanskem in na nemškem ozemlji. Da se tam ni zgodilo, kar so mnogi pričakovali, je znatenit „signum temporis“ za odnose med Rusijo in Nemčijo.

zimsko meglo žarke svoje po hišnih strehah, zapečljivih lučij po prodajalnicah in slaščičarnah. Nakrat je povzdignil oči z zares poetično milobo, zadel v rožnobojo glavico in kakor v zadregi se opravičeval. Prekanjena rožnoboja glavica se je jezila, pogledala mu pod kapo, šla dalje nekoliko korakov, potem se pa obrnilo nazaj, kakor bi pričakovala novega opravičevanja. Zaman! Mladi uradnik tega ni prav nič razumel! ... Še pogosteje se je ustavljal, da je gledal v velika okna prodajalnic in sladčičaren s čudovitimi lučmi in prekrasnim zlatim bleskom. Dolgo je pozorno in z zavistjo ogledoval razne predmete, zopet spomnivši se, je pa z globokim vzduhom in pa stojčno odločnostjo nadaljeval svojo pot. Najstrašnejši mučitelji njegovi bili so izvoščiki — in on jih je sovražil. — „Gospod, kam velite? — „Kam hočete? Hočete li?“ To je bilo zanj Tantalova muka in on je iz vse duše sovražil izvoščike.

Z Veznesenskega mostu se je hotel obrniti na desno po cesti, kar zasliši krik: Beži, beži v stran! ... Naravnost proti njemu dirjal je rujav dirjalec; za kočičažem se je videl beli čop mahajoč po vratniku sive suknje. Jedva je povzdignil oči,

Ceste na Goriškem.

(Govor poslance dr. Antona Gregorčiča v 59. seji državnega zbora.)

(Dalje.)

Toda ne samo zgradbe cest, nego tudi popolnoma zanemarjene ureditve voda, po vsem Goriškem, zlasti pa v gorenjem delu, kjer se mora seveda začeti z regulacijo Soče, terjajo neodložno, da se pomnože tehnične sile, oziroma, da se ustanovi stavbena ekspozitura v Tominu.

Soča dela v bolšem okraji, potem na proggi od Kobarida do sv. Lucije, v občinah Kobarid, Idrijsko, Ladri, Smast, Kamno, Volarje, Dolje, Volče in Tomin veliko škodo, katera postaja vedno večja in nevarnejša, ker Soča, kadar naraste, vedno nekaj plodne zemlje odplavi. Prizadete občine obrnile so se do visoke vlade s prošnjo, naj odpošlje tehničnega uradnika, da izdela načrt za regulacijo Soče, da bi se potem mogle na podlagi tega dogovoriti glede izvršitve. Vzlic toplemu priporočilu pa ta prošnja, žal, še do današnjega dne ni uslušana. Ni dvojbe, da je tudi to zakrivilo pomanjkanje tehničnih sil. Isto tako je tudi stanje varnostnih zgradb ob gorenji Nadiži. Škode se množe od leta do leta, prošnje za pomoč so vedno najnejše, nevarnost povodenj in vseh njih posledic so vedno večje, pomoč pa le od nikoder ni. In vendar bi regulacija teh gorskih voda veljala primeroma le malo; s tem pa še ni rečeno, da bi regulacija rek v ravnini ne bila potrebna; potrebna je in deloma žal, tudi nekoliko dražja.

Tudi v drugih ozirih čuti se pomanjkanje tehničnega objekta na Primorskem. Ako je treba zidati ali prezidati kako cerkev ali kako župnišče, k čemur je treba uradnih načrtov, vleče se stvar navadno tako dolgo, da izgube interesovani krogi veselje storiti kaj in puste dotično stvar nerešeno.

Iz tega pa sledi jasno, da število tehničnega objekta v področju c. kr. primorskega namestništva ni zadostno in zato pozdravljam z veseljem visoke vlade ukrep, ustanoviti pri c. kr. okr. glavarstvu v Tominu stavbena ekspozitura.

Ako bi se ustanovila stavbena ekspozitura v Tominu, imela bi stavbena sekcijska v Gorici dosti manj dela in potem bi se ceste ne prelagale več tako, kakor se je predložila dunajska državna cesta

že je bilo oje baš pred njegovimi prsi in sopar, ki se je valil kot oblak iz nosnic dirajočega konja, ga je obdal. Mehanično se je oklenil ojem, pa pri tej priči je konj močno poskočil in on je odletel na stran, na tlak ... Zaslišali so se klici: Ubit je, ubit! Izvoščiki so pognali za rušiteljem reda, ali beli čop je kmalu izginil jim izpred očij.

Ko se je uradnik zavedel, ni čutil nobene bolečine; samo kolena so se mu tresla od strahu. Vstal je, oprl se na držaje ob cesti, prizadevajoč se prav priti k sebi. Britke misli in čuvstva so ga obdajale in od tega trenotka prenesel je vse ssovraščvo, za kolikor ga je bila sposobna duša njegova, z izvoščikov na rujave dirjalec in bele čope.

V tem sta beli čop in pa rujavi dirjalec bila švignila dol po cesti, obrnila jo na Nevski, z Nevskega na Kuravano, od tod na Semijanovski most, potem na desno po Tantanu in tukaj se ustavila pri jako lepih stopnicah, s pristrešjem, steklenimi durmi in z bakrenimi obrobi.

— „No, gospod“, rekel je kočijaž, širokopleč mužik z veliko rudečo brado, danes se je pa Vasko pokazal.

Omeniti moramo, da kočijaž ljubljene konja

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbanov.)

I. poglavje.

V 1833. letu, dne 21. decembra, ob štirih poludne valila se je tolpa po Veznesenski ulici, med drugimi je šel mlad uradnik. Zapomnite dan in uro, kajti ta dan in ob tem času se je pripetil dogodek, od katerega se vleče veriga dogodkov, ki so zadeli vse moje junake in junakinje, katerih zgodovino sem obljubil sporočiti potomstvu, če bodo potomci še čitali romane. Šel je torej po Veznesenski ulici uradnik, šel je iz pisarne utrujen od jednoličnega dela in sanjače o nagradi in okusnem obedu, kajti vsi uradniki radi sanjarijo. Imel je kapo nedoločljive oblike in modro batovano suknjo s starim bobrovim ovratnikom. Crte njegovega obraza je bilo težko razločiti; temu je bila kriva strešica kape njegove, in ovratnik in pa mrak. Kakor se je videlo, ni se mu mudilo domov, temveč se je radoval čistega zraka mrzlega večera, razlivajočega skozi

v Ajšovici pri Gorici. Predno pride ta cesta iz Gorice v Ajšovico, teče nekaj časa navkreber, potem se pa vije v skoro ravni črti čez hribec navzdol v Lijaško ravnino in sicer je brežnost iz začetka nekoliko manjša, potem pa jako velika. Da se je ta cesta preložila iz Lijaške ravnine okoli holmcev po eraičnem svetu skozi Ponoviški gozd do lovske hiše, prišlo bi se bilo v okom vsem ukrebricam in brežnostim. Namesto tega predložil se je samo tisti del ceste, ki je bil najbolj strm in najbliže v ravnnini, in sicer tako, da teče okolo omenjene gostilne, ki je jako obljedeno izletovišče za Goričane, v polukrogu, dočim je prej tekla ravno poleg te gostilne. Tudi sedaj teče cesta čez svet, katerega posestnik je lastnik omenjene gostilne, ki se tudi nima bat konkurenčije, ker na njegovem svetu nihče drugi brez njegovega dovoljenja ne more postaviti gostilne. Da ni tehniško osobje ondotne stavbene sekcijske preobloženo z delom, imeli bi v Ajšovici namestu sedanje popolnoma ponesrečene ceste, dobro in koristno.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. novembra.

Državni zbor.

Državni zbor dognal bode ta teden proračun naučnega ministerstva in se lotil tudi še proračuna deželnobrambenega ministerstva. Ker se bodo sešle dne 9. novembra delegacije, zaostala bode proračunska razprava gotovo nekoliko vzdic temu, da bode proračunski odsek nadaljeval svoja posvetovanja brez odloga. — V sredo vsprijel bode cesar delegacijo, in sicer ob 12. uri ogersko in ob 1. uri avstrijsko.

Isterska volitev.

Krasna zmaga isterskih Slovanov jezi Italijane, da že bolj ni mogoče in pri zborovanji šolskega društva italijanskega „Lega nazionale“ dali so baje duška temu svojemu gnevju in v izraz tega volili predsednikom društva silnega radikalca mej Tržaškimi ireditisti, dr. Piccoli-ja, ki je jeden najbolj zagrenih sovražnikov Slovanov. — Nas to gotovo nič ne moti, kajti propadajočega italianstva ne bodeta rešila niti „Lega nazionale“, niti dr. Piccoli.

Staročehi in grof Taaffe.

Odločna izjava sivolasega dr. Riegra, da bode staročehska stranka odložila svoje mandate, ako ne bode grof Taaffe ustregel želji naroda in uveljavil češki uradni jezik, prestrašila je vendar nekoliko vlado, zakaj oficijski listi hité na vsa usta zatrjetati, da ni vse tako, kakor se poroča. Pomiriljivi aparati dela na vse kriplje, da bi vzdržal i nadalje fikcijo staročehske stranke gotovo samo zato, da bi, če mogoče, rešila še nekaj tistih ponesrečenih spravnih predlog, katerih izvršitev terja grofa Taaffea Shylock, plem. Plener.

Cerkvena politika na Ogerskem.

Pri razpravi o proračunu naučnega ministerstva prišlo je v razgovor tudi uprašanje o novem nadškofu Ostrogonskem in primatu ogerskem. Naučni minister grof Csaky izrazil se je sicer jako diplomatično, a vendar v jednem oziru, zaradi krsta otrok iz mešanih zakonov, povedal, da je zmatra vlada to zadevo za dognano in da ostane na stališču, katero je zavzelo že lani v državnem zboru. Ob jednem naznanih je minister, da bode v nekaterih dneh mogel točno povedati, kako in kaj je s preložitvijo primasovega sedeža iz Ostrogona v Budimpešto.

Imenujejo vselej Vasko. Tudi proti volji gospode, ki daje takim konjem doneča imena, kakor Ahil, Hektor, konj za kočičja ni niti „Ahel,“ niti „Nektor“, temveč le Vaska.

Častnik je zlezel z voza, potapljal dirjalca po vratu, pohvalno nasmehljal se in odšel po bleščenih stopnjicah, na uradnika, katerega je z vozom na tla podrl, ni niti mislil. Sedaj, ko je slekel svojo suknjo in šel v svoj kabinet, mi lahko gremo za njim in opišemo njegovo vnanjost, ki pa, žal, ni mična. Bil je majhne postave, širok čez pleča, sploh nerazmeren, videti močen, neobčutljiv in nerazdražljiv; hoja mu je bila opreznata za kavalerista, gibanje njegovo bilo je malo okorno. Če tudi je kazal lenobo in brezskrbno ravnodušje, ki je v modi in duhu sedanjega časa; če to ni pleonazem, je vendar skozi dovolj mrzlo skorjo pogostoma prodirala prava človeška priroda. Ravnal se je torej po splošni modi, zatajeval svoje misli in čuvatva ali iz nezaupljivosti ali iz prevzetnosti. Glas njegov je bil surov ali pa rezek, prav po uplivu tedanjega trenotka. Kadar je hotel govoriti prijetno, spodikal se mu je jezik in nakrat je končal s kako šalo, da bi skril lastno vznemirjenje. V svetu so trdili,

Vnanje države.

Rusk ukaz.

Povsod je navada, da si dopisujejo tudi konzuli in oblastva one dežele, v kateri bivajo, v uradnem jeziku, ki je v običaji, samo na ruskom Poljskem posluževali so se domaj nemški in avstrijski konzuli nemškega jezika. Ruska vlada izdala je vsled tega ukaz do vseh javnih oblastev, da ne smejo več vsprijemati in reševati spisov tujih konzularnih zastopnikov, ako niso pisani v ruščini. Ta ukaz je Nemce znova razkačil, a, slava Bogu, da se za njih gnev že nihče več ne meni.

Bolgarsko sobranje.

Bolgarsko sobranje, katerega otvoritev smo o svojem času javili, vsprijelo je v zadnji seji načrt adrese, s katero odgovarja na Koburžana optimistični prestolni govor. — Volitve so se vse verificirale in na to je predsednik sobranja spominjal se umorjenega finančnega ministra Belčeva. O vsebinu adrese se ne ve še nič gotovega, zanimiva pa mora vsekakor biti, kajti v odseku bile so v njej hude debate, ki niso bile posebno laskave niti za Koburžana, niti za Stumbulova.

Mirovni kongres.

Rimski listi pozdravili so udeležnike mirovnega kongresa jako laskavo in svaré občinstvo, naj se ne uda ni preveliki hvali in norčevanje, v katera dva ekstrema so baje udarili nekoji listi. Kongres je brez nobene dvojbe viden izraz evropske solidarnosti in napredajočega humanitarnega duha. — „Fanfulla“ pravi, da ni za ta kongres primernejšega mesta, nego je Rim in trdi, da bode narod italijanski uložil vse svoje moči v to, da pomore dejanski izvršitev kongresovih sklepov.

Emin paša,

znani nemški slepar, kateremu je strgal dr. Holub krinko z obraza, vzbudil je zopet občo pozornost. Neki nemški profesor priobčil je sedaj več pisem o čudnih namernah Eminu paše, iz katerih izhaja zlasti to, da se Emin vzdic temu, da je nemšk uradnik, ne briga dosti za mejnaročne dogovore, katere je sklenila Nemčija, ampak da hodi svoja pota, ki bodo sicer njemu donesla obilo dobička, Nemcem pa bržkone v Afriki onemogočili obstanek.

Dopisi.

Iz Trsta 1. novembra. [Izv. dop.] Že marsikaj smo doživeli z dopisi slavnega „Slovenca“, a kaj takega pa, kar nam piše dopisnik iz Istre, pa še ne.

Kdo se več ne spominja dopisov iz Trsta v cenjenem „Slovencu“ o slovenski propovedi pri sv. Justu, kateri dopisi so tukajšnje duhove tako razburili, da je vsakdo vzkliknil: „In vendar kaj takega bi ne bili pričakovali od „Slovenca“, in je vsakdo obsojal „Slovenčevega“ urednika, ki take dopise vsprijema. Živo so nam še v spominu oni dopisi, v katerih je tukajšnji dopisnik na najžalosteni način zagovarjal svoje misli in klico „Slovenčeve“, kjer je tako blagodušno dokazal, kaj je prav za prav narodnost oni kliki, ki se suče okoli „Slovenca“, Misije in Mahniča.“

A vsi ti dopisi niso toliko razburili niti tukajšnjega razumništva niti priprostega naroda, kajkor dopis iz Istre v št. 249 „Slovenca“.

Ako prečita ta dopis človek, ki le količaj počna tukajšnje razmere, ki je le z jednim očesom opazoval volilno gibanje v Istri, priznati mora, da pisec onega dopisa je bil o vsej tej stvari jako slaboučen in nehote bode vsakdo priznal, da a dopis niti v Istri pisan ni bil. No, pa to nas

da je jezik njegov hudoben in nevaren, kajti svet ne trpi v krogu svojem ničesar odločnega, pretresujočega, sploh ničesar, kar bi kazalo značaj in voljo; svetu so potrebni francoski vaudevili in ruska pokornost tujemu mnjenju.

Njegov zamokel, nepravilen, jako živ in izrazen obraz bil bi jako zanimival Lavaterja in njegove učence. Čitali bi bili na njem globoke sledove preteklosti in čudna obetanja bodočnosti. Ljudje so govorili, da je v njegovem smehljanji in v njegovih čudnih svetlih očeh nekaj posebnega. Opis njegov zaključujem s tem, da povem, da mu je bilo ime Gregor Aleksandrovič Pečorin, da so mu domači navadno rekali Žorž, po francoski šege, da je imel triindvajset let in da so roditelji njegovi imel tritisoč duš v saratovski, varaneški in kaluški guberniji. Poslednje pristavljam, da bi malo olepšal njegovo vnanjost pri strogih čitateljicah. Pozabil sem pa še povedati, da je bil jedini sin, če ne štejemo sestre, šestnajstletne deklice, ki je bila jako lepa in je po besedah matere njene (očeta ni več imela) ni bilo treba dote, ker bode lahko pridobilia si visoko stopinjo v družbi s pomočjo božjo ter s posojito lepega obraza in izvrstne odgoje.

ne briga mnogo, verujemo torej, da je bil dopis v resnici v južni Istri zgotovljen. Če je temu tako, žalostno je res, da je volitveno gibanje dotičnemu g. piscu tako slabo znano in nehote se nam sili v glavo misel, da dotičnik je imel najslabše namene, ako je svetu take neresnice na vsa usta trobil.

Da bi bil dopis vresničen, da bi se bilo vsaj gole resnice navedle, kar mora vsakdo od dobrega kristjana pričakovati, uo, jezilo bi nas bilo nekoliko, da se drže sedaj dopisnik s takimi stvarmi na dan, ko smo naudušeni še veselja nad sijajno zmago in molčali bi bili. Ker je pa v dotičnem dopisu toliko neresnice, ne morem si kaj, da bi ne navedel nekoliko točk tega krasnega dopisa, da bodo čitatelji vedeli ceniti ono klico, in spoznali kakih sredstev se zna posluževati.

Najprej pravi dopisnik: „Letos na pomlad smo za državni zbor vprvič pridobili postojanke Vodnjan, Barban, Višnjan itd.“ Gospodine, ne veste li, da pišete neresnico? Ni res, da smo Vodnjan in Višnjan letos prvič pridobili, temveč ti kraji zapisani so že več let sem v zlatih knjigah, v koje zapisujemo one vasi, ki so se znali otresti tujega jarma.

Najlepše pa je, kar piše g. dopisnik o Pomjanu, ko pravi, da je bil jedini urednik gosp. Mandič tamkaj. Zopet neresnica, ostudna laž! Res žalostno, da moram gosp. dopisnika poučiti o vsem „volitvenem gibanju“, kar bi moral on, gotovo bolje vedeti od mene.

Vi nočete vedeti o onih 24, reči štiriindvajsetih rodoljubih iz Trsta, ki so že pred volitvijo tamkaj bili in poučevali ljudstvo. Ne le jeden, ampak mnogo, mnogo Tržaške gospode okoli „Edinosti“ je bilo tamkaj za časa volitev, ki se neso zbalzole in se tudi niso prestrashili, dasi so vedeli, da je njih življenje v največji nevarnosti.

In vi dopisničete se držnete trditi nesramne laži, katere hočete vašim vernim čitateljem kot resnico predočiti? Je-li to tem Tržaškim rodoljubom, za ves nepopisni trud plačilo od „Slovenčeve“ klike?! Je-li to kristjansko, da se poslužujete na tak način laži, samo da bi vedel svet, da Tržaški rodoljubi se niso niti iz mesta ganili?! Vi bi hoteli napadati ljudi, ki so sedaj vso Istro prehodili, ki so se noč in dan trudili, in na posebno prijazen način bili pozdravljeni od Lahonov. Lepo je res, da tako plajuete one može, ki imajo toliko zaslug na tej zmagi.

Ko bi pa bila gola resnica ves dopis, gotovo se ne more gosp. urednik ponašati s preveliko taktnostjo, da vsprijemate v predala svojega lista take dopise, ki razširjajo le srd mej raznimi stanovi in nam kalijo veselje sedanje zmage, da pride na dan s takim dopisi v onem času, ko se raduje ves slovanski rod na srečno zmago, ko ves slovanski svet ponosno gleda na žilavi, neustrašeni istrski narod, koji se je otresel za vselej sovražniku najhujši udarec, od katerega nikdar več ne ustane, ampak na tleh leži in javka, na tleh se vije pred nogami isterškega Slovana, koji s ponosom oznanjuje svetu vseslovansko zmago, češ: „To je sad složnega delovanja in vztrajnosti.“ Ves slovanski svet

Gregor Aleksandrovič se je prišel v svojo sobo zavalil na naslonjač, sluga je ustupil in mu naznail, da je gospa šla v goste, sestra pa že odkosila . . . „Jaz ne budem kosiš,“ bil je odgovor, „saj sem zajutrkoval.“

Potem je prišel deček kacih trinajstih let v rudečki kozaški jopi, bistrib očij in bel, na videz pravi prepehanec, in podal listek, niti besede ne spregovorivši. Pečorin je ravnodušno položil listek na mizo in uprašal, kdo da ga je prinesel.

— Danes je semkaj prišla mlada gospa z možem — odgovoril je Fedka — in sta velela, da ta listek izročim Tatjani Petrovni. (Tako je bilo imen Pečorinovi materi.)

— Po čemu si ga prinesel meni?

— Misliš sem, da je vse jedno, gospod! . . . Morda bi blagovolili prečitati.

— To je, ti bi rad vedel, kdo je tukaj napisan?

— Da, te gospode še nikoli ni bilo pri nas. „Preveč sem te rezvadil,“ rekel je Pečorin s stroškim glasom. „Nabaš mi pipo!“

(Dalje prih.)

se raduje na tej zmagi, ves slovanski svet čestita kršnemu Istranu, ves slovanski svet se čudi in slavopeva takemu narodu, koji ima sinove, ki so še v pozni letih vedno zvesti ostali onim idealom, katerih se jim je napolnilo srce že v rani mladosti, ves slovanski svet poskujuje veselja, da ima slovanstvo baš tukaj na meji take sinove, ki so gotovo najvrednejši biti „sinovi majke Slave“, nikomur ne pride na um, da bi kalil slovanskemu svetu to pravično veselje — le „Slovenčev“ dopisnik drzne se sedaj v tem času, ko tako čutimo potrebo složnega delovanja, le oni dopisnik drzne se kaliti to naše vseslovansko veselje in rušiti vezi skupnega delovanja. Če nam torej ta g. dopisnik že sedaj hoče to veselje zamoriti in nam sili v naša srca srd do one klike, katera vzprejema take dopise in jih odobruje, kaj čuda torej, da nas je tak dopis v tem svečanem trenotku tako zelo razkačil.

Če je to nauk klike po vašem vsemogočnem gospodu Mahniču, čestitamo vam. A vedite dipisnike in vsi v vas verujoči verniki, katere ste našli, da verujejo vašemu lažnjivemu dopisu, da gospoda v Trstu, dasi udriha po takih dopisih, dopisnikih in taki kliki tudi „doma na mehkih naslonjačih“, vendar se ne ustraši nikdar trudopolnega dela, kadar jo dolžnost na to kliče, kadar vidi, da gre za blagor naroda in je gotovo več pripomogla za blagor naroda, kakor lažnjivi „Slovenčev“ dopisnik, kakor vsa klika okoli „Slovenca“, kateri je ves naš blagor najzadnja briga. Če se že za nas tako malo brigate, kar se lehko razvidi iz „Soče“, kjer govorí o „Družbi sv. Cirila in Metoda“ tedaj pa pustitite nas vsaj pri miru in ne obdelujte z lažjo onih mož, ki imajo na tej zmagi jako velike zasluge.

Da gospoda pri „Slovencu“, razkol ste proučili povsod na Kranjskem, na Goriškem se vam ni posrečilo, ker goriški narod je pred vsem svetom obesodil tako postopanje, na razkol delate tudi tukaj, a v Istri se vam ne posreči, ker tukajšnje razumništvo vseh stanov ve in zna obsojati te vaše zlobne namene in dela, in bode tudi delalo vedno le v prospahu tukajšnjega Slovana in ga bode branilo ljudska nasprotnika z zdelenjenimi močmi. Vsa vaša sredstva ne bodo nič izdala, ker vezi, koje vežejo istrsko razumništvo so gotovo tako trdne, da jih ne bodo rušili vsi vaši dopisi, ampak i nadalje bodela duhovnik in posvetnjak delala roka v roki, v največji slogi v blagor tlačenega Istrana! Živila vesela Istra in tužna Kranjska!

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Inženirju Mat. Živicu, znanemu rodoljubu slovenskemu, podelil je knez črnogorski Danilov red IV. vrste. Čestitamo!

— (Imenovanje.) Gosp. Josip Jamšek imenovan je voditeljem c. kr. glavnega carinskega urada v Pontabli.

— (Učiteljski tovariš) ima v 21. štev. nastopno vsebino: „Deželna učiteljska konferenca.“ — „Risarski pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah.“ — J. Marn: „Knjiga slovenska“. — Listek. — Književnost. — Dopisi.

— (Ponudbena obravnava.) Dne 13. novembra 1891. ob 10. uri dopoludne vršila se bode pri c. in kr. oskrbovalnem magacinu v Ljubljani ponudbena obravnava zaradi odjemanja nerabljivih volinovih odpadkov (lesene volne) v približni množini 100 q. Ponudbe uložiti je ali ustno ali pismeno. Poprobniji pogoji pogledajo se lahko v oskrbovalnem magacinu v Ljubljani, razglas je pa tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani vsakemu na razpolaganje.

— (Moštarna na Jesenicah.) Jeseniška podružnica kmetijske družbe osnovala bode v Jesenicah moštarno, v kateri se bode delal sadni mošt po vzgledu moštarne v Bledu. Naj bi tudi druge občine in podružnice posnemale ta vzgled, ker se bode dal na ta način pridobiti marsikateri krajcar in se bode s časom prišlo v okom pogubnemu žganjepitju.

— (Nesreča) pripetila se je v Trbovljah, kjer so otroci vozili preteklo nedeljo z malim vozičkom, ki se rabi za prepeljavanje premoga. Ko so se peljali po glavnem tiru navzdol, prišla je 13letna deklica Rozalija T. pod kolesa in bila že mrtva, ko so ustavili voziček.

— („Lega nazionale“,) naslednica zloglasne „Pro Patria“, imela je konstitujoči svoj prvi shod v Trstu v mestnem gledališču. Udeležili so se ga italijskimi iz vseh pokrajin. Poudarjala se je potreba ustanoviti italijansko vseučilišče. Iz poročila

povzamemo, da ima društvo že 31 podružnic in kakih 10.000 članov ter da se bode število pomnožilo v kratkem na 50 podružnic. Prihodnji shod bode v Rivi na južnem Tirolskem. Slovencem treba biti dvojno pozornim nasproti krtovemu delovanju tega društva, ki preži po slovenski mladini v naših pokrajinah.

— (Tržaški Sokol) imu v soboto dne 7. novembra v dvorani Mali (hiš. štev. 16, v ulici Torrente) „jour-fix“ z jako zanimivim programom. Natačneje v prihodnji številki.

— (Trt na uš v tržaški okolici.) Deželna komisija za oskrb proti trtui uši je preiskala sedanje stanje in škodo proučeno po trtui uši v tržaški okolici ter je določila, da se z dotednimi vinogradi ne počenja kakor dosedaj, namreč da se isti ne uničijo. Tako poroča „Edinost“.

— (Razglas.) Razglašene odredbe, s katerimi se je skladnine prosti čas omejil in se je skladnina za blago, ki se oddaja na postajah Bolcan in Rovered zvišala, se s 3. novembrom t. l. počenši razveljavijo in so na imenovanih postajah veljavna zopet tarifna določila.

— (Mejnarodna glasbena in gledališka razstava na Dunaju.) Kakor smo že poročali, bode pod pokroviteljstvom nadvojvode Karola Ludovika v rotundi v c. kr. praterji na Dunaju leta 1892. mejnarodna glasbena in gledališka razstava od 7. maja do 9. oktobra 1892. leta. Interesovani krogi se opozarjajo, da je oglašila, napravljena po obrazcih izdanih od razstavne komisije, najkasneje do 15. novembra 1891. l. poslati razstavni komisiji na Dunaju I. Eschenbachsgasse št. 11. Program pogleda se lahko v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, kjer se tudi obrazci za oglašila dobre.

— (Novi tarif za telegrame,) ki bode stopil v veljavo z novim letom, bode le manjim brzojavkam na korist, pri večjih pa se bode pristojbina povečala precej izdatno. Odpravila se bode temeljna taksa, ki je dozdaj znašala 24 kr., zato pa bode namestu dosedanjih 2 kr. od besede plačevati 3 kr. Iz tega je razvidno, da samo za brzojavke do 24 besed je nova pristojbina ugodna, za vse ostale pa ne. Tako n. pr. velja zdaj brzojavka 10 besed 45 kr. (24 + 20 + 1) po novem veljala bode 30 kr.; 20 besed veljalo je dosedaj 65 kr., po novem 60 kr.; pri 25 besedah je že dosežena v pristojbini, veljale bodo po novem tarifu 75 kr., kakor doslej (24 + 50 + 1), 30 besed veljalo je doslej 85 kr. po novem 90 kr.; 50 besed doslej 1 gld. 25 kr., po novem 1 gld. 50 kr.; 100 besed doslej 2 gld. 25 kr., po novem 3 gld. itd. Pri velikih brzojavkah, kakor n. pr. za časopise itd. se bode torej pristojbina prav občutno podražila in se bodo lepo zahvalili za tako „znižanje“, katero bodo stopili v veljavo z novim letom za vso Avstro-Ogersko in Nemčijo. Najmanja pristojbina je 30 kr.

Jutri jour-fixe „Pri Slonu“.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 3. novembra. Gospodska zbornica snide se dne 10. t. m.

Beligrad 3. novembra. Ministrska kriza se razširja. Ker se je odpovedal tudi Tavšanovič, odstopilo je vse ministerstvo. Pašič se stavil bode novo ministerstvo. Provizorično rešena je kriza z izstopom Vuiča in Tavšanoviča. Demisija ostalih ministrov se ni vsprejela.

Bukurešt 3. novembra. Zarad izredno slabe letine namerava se prepovedati izvažanje raznih vrst živil.

Rim 3. novembra. Mejnarodna parlamentarna mirovna konferenca odprla se je slovesno danes popoludne v veliki kapitolski dvorani.

Dunaj 4. novembra. „N. Fr. Presse“ potrjuje, da je Schmerling dne 21. oktobra v avdijenci pri cesarji prosil, da se glede na svojo visoko starost odpusti od predsedništva najvišjega sodišča.

Dunaj 4. novembra. Včeraj pričele so se v trgovinskem ministerstvu obravnave mej avstrijskimi, ogerskimi in nemškimi pooblaščenci za definitivno določbo železniškega opravilnika, kakor je bil sklenjen na shodu v Brnu.

Dunaj 4. novembra. Jutranji butelin o zdravji nadvojvodinje Margarete: Ponoči mirno spanje, sensorij popolnom prost.

Novi York 4. novembra. Pri včerajšnjih državnih volitvah zmagali v Virginiji demokratje z veliko večino. V Columbu bil je guvernerjem voljen republikanec Mac Kinley, prouzročitelj carinskih tarifov, namesto dosedanjega demokrata. Republičani zmagali so v državi Philadelphia.

Razne vesti.

* (Hrič.) Iz vseh krajev poroča se o razširjevanju te nadležne bolezni. Tudi v pruski Sleziji se je zelo vgnezdila in so morali zapeti učiteljsko pripravnico v Steinau-u ob Odrji.

* (Strajk.) Delavci v tiskarni lista „Odejka“ v Belem gradu pričeli so strajk, ker se jim ni izplačala zastala mezda.

* (Potresi v Japanu) bili so še groznejši nego se je poročalo prvi hip. Poginulo je nad 24.000 ljudi. Primorsko mesto Kano se je pogrenilo popolnoma. V mestu Gifu, ki broji 100.000 prebivalcev, podrla se je nad 5000 hiš in poginulo blizu toliko ljudij. V pokrajini Orogay zrušilo se je 18.000 hiš, ljudij poginulo je nad 2000. Obljubena mesta Okaku in Kasamatu sta le še kup razvalin. Nad 70 milij železniške proge je tudi uničenih, kar dela velike zapreke hitri pomoči ponesrečenim krajem.

* (Dvainpetdeset železniških nesreč v treh mesecih.) Na francoskih železnicah zgodilo se je v zadnjem četrletju 52 nesreč, pri katerih je bilo 90 mrtvih in 360 ranjencev.

* (Iz železniškega vagona skočil) je pri Pescari v Italiji elegantno oblečen gospod skočil okno kupeja prvega razreda in je bil takoj mrtev. Našli so pri njem veliko vsoto denarja, a nikakoršn listin, iz katerih bi se dala konstatovati njegova osoba.

* (Petintrideset oseb zmečkanih) V Tunisu v Afriki podrl je vihar neki visoki z. ki je razdrobil popolnoma poleg stoečo hišo, v kateri se je baš praznovala arabska svatba. Navzore so bile samo še žene in otroci, katerih je 35 zasulo in grozno zmečkal. Do večera izvlekli so nad 20 mrtvih in delali vso noč naprej, da odpravijo razvaline.

* (Veliki gozdni požari) so nastali v Ameriki v Indijani in je posebno New-Albany v veliki nevarnosti.

Poslano.*

Dr. A. Mahniču v Gorici.

Ker ste razglasili sami v svojem listu, da sem vložil zoper Vas tožbo radi razjaljenja časti, ker ste razglasili sami, da sem jaz odstopil od tožbe, ker izvajate celo vrsto zaključkov na podlagi mojega odstopa, od Vas povsem krivo tolmačenega, da-si Vam je znan njegov pravi uzrok: smatram si potrebno, objaviti sledče:

Meseca maja t. l. vložil sem proti Vam tožbo radi razjaljenja časti. O prilikli zborovanju „Zaveze“ v Trstu se snidem z tako uplivno osebo, z osebo, ki je Vaš osebni prijatelj, katero pa tudi jaz kot učitelj čisljam jako visoko. Razgovor nanesel je tako, da smo govorili (bil je z menoj tudi moj prijatelj) o moji tožbi proti Vašemu listu. Vaš osebni prijatelj začne me nagovarjati, naj ne tiram stvari dalje, ker cela stvar itak ni preveč razjaljiva, da je boljša kratka sprava, kakor dolga pravda, da literarne pravde ne more razsoditi sodišče i. t. d., i. t. d. Upiral sem se, odstopiti od pravde in sem tudi omenil, da boste porabili moj odstop gotovo na neologen način v svojem listu. Vaš osebni prijatelj mi na to zatrdi: „Bodite prepričani, dr. Mahnič ne boste pisal ničesar, ako stvar zaspis“ in na to sem dal Vašemu prijatelju besedo, odstopiti od tožbe.

Ko pride iz Gorice uprašanje, ali obstane pri tožbi, odstopil sem in sem v dotednem zapisniku tudi natanko navedel uroke mojega odstopa.

Sedaj pa pridete Vi in kričite na vsa usta: Glejte me junaka! Ugnal sem dr. Tomaža Romiha! Ugnal sem celo „Zavezo“! Vse je res, kar sem pisal i. t. d., i. t. d. Gospod dr. Mahnič, to je neologalnost.

Ker ste se razkoračili na tako junaški način, ker se bere iz Vašega lista, da Vam je strašansko žal, da ni pravde; ker pa po § 352. k. r. jaz sedaj ne morem več tožiti: na-te priliko, da se dožene pravda sodniškim potom!

Ako se še tako repenčite, citatov iz „Rimskega Katolika“ in citatov iz dr. Lindnerja, katere sem objavil o svojem času tudi v tem listu, ne morete utajiti, niti jih pobiti. Vi ste pačili in zavijali izreke svojih na sprotiakov.

Še več: Vi obrekujete svoje nasprotnike.

Še več: VI plšete neresnico v svojem listu.

Vse to sem pripravljen Vam dokazati pred sodiščem iz Vašega „Rimskega Katolika“. Ker Vam mir ni ljub, pa imejte preprič! Da govorim z Vami: Da se vidimo — pri Filipih.

Krško, dne 2. novembra 1891. l.

Dr. Tomaž Romih.

*) Za vsebino ne prevzema uredništvo nobene odgovornosti. (947)

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomajkanji slasti, nagnjeni tičanju v želodci in nerednem iztrebljenju, zadobè zopet zdravje, če rabijo pristni "Moll-ov Seidlitz-prašek", Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošija po poštne posvetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

5 (4-14)

"LJUBLJANSKI ZVON"

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Listnica uredništva:

Gosp. dopisniku „Iz pod Jepa“ na Koroškem: Prav radi Vam ustrežemo, toda prosim o potpreti do jutri. Za danes nemogoče.

Umrli so v Ljubljani:

30. oktobra: Tomaž Kerperger, bivši užitinski pazarik, 86 let, Kravja dolina 11, marasmus.

31. oktobra: Marija Smrekar, sirota, 15 let, Poljanška cesta št. 27, edem na možganh.

3. novembra: Gašper Švigelj, delavec, 62 let, Trnovske ulice št. 1, jetika.

V deželnih bolničih:

29. oktobra: Mihail Smok, dñinar, 70 let, dysenterie.

30. oktobra: Matevž Skalar, dñinar, 37 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
3. nov.	7. zjutraj	743'6 mm.	0°0°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	742'6 mm.	1°2°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	741'2 mm.	0°6°C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.

Srednja temperatura 0°6°, za 6°2° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. oktobra 1891.

		Prejšnji teden
Bankovev v prometu	465,859.000 gld.	(+ 14,686.000 gld.)
Zaklad v gotovini	247,611.000	(+ 207.000)
Portfelj	200,891.000	(+ 12,906.000)
Lombard	27,782.000	(+ 1,845.000)
Davka prosta bankovna resava	11,930.000	

Premirano istrsko vino.

Na prodaji imam več sto hektolitrov pristnega črnega in belega vina, kakor tudi izborne vrste terana, refošku in „vin di rosa“. — Vse postavljeno na kolodvor v Vodnjan. — Natančneja pojasnila daje

Giovanni Manzin

posestnik vinogradov v Vodnjanu (Dignano) Istra.

V soboto dne 7. novembra 1891

prične se in se bo nadaljevala vsak dan, izimši nedelje in praznike, od 8.—12. ure dopoludne in od 2.—6. ure popoludne

popolna razprodaja
vse zaloge blaga

spadajočega v konkurzno maso

RUDOLFA MIKLAUC-a

v Spitalskih ulicah v Ljubljani

obstoječega iz

prikrojnega blaga, tkanine, pletenine itd. itd.

po jake znižanih cenah.

Oskrbništvo konkurzne mase.

(946)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nelli.

Dunajska borza

dné 4. novembra t. l. (izvirno telegrafno poročilo.)		danes
Papirna renta	91.40	91.45
Srebrna renta	91.20	91.20
Zlata renta	108.05	108.20
5% marčna renta	101.60	101.85
Akcije narodne banke	100.8	101.11
Kreditne akcije	275.50	276.50
London	117.55	117.60
Srebro	—	—
Napol.	9.35	9.34
C. kr. cekini	5.59	5.60
Nemške marke	57.75	57.77 ^{1/2}
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	134 gld. 50 k.
Državne srečke iz 1. 1864	100	181 50
Ogerska zlata renta 4%	—	103 40
Ogerska papirna renta 5%	—	100 75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	183 75
Kudofove srečke	10	19 50
Akcije anglo-avstr. banke	120	148 75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	50

Nujno se isčejo:

kuharica za tako dobro hišo, 8—12 gld.; hišina za gospodsko hišo, 8—10 gld.; več deklet za vsako delo, 6—7 gld. — Več je izvedeti v pisarnici Flux (v trafiki) na Bregu št. 6. (950)

Kuverte uradne in trgovske

(846) priporoča
Narodna Tiskarna
v Ljubljani.

Visoko provizijo,
stalno plačo,
predplačo
dam vsakomur, ki se
hoče baviti s prodajo sreček
in srečkih knjižic na obroke.
Menjalnica H. Fuchs
Pešta, Fran Deakove ulice 12.

! Dunajski moderci !

izbornega kraja, visoke oblike,
od 80 kr. do 10 gld.

NOVOSTI:

Čipkasti fisch, plastroni, ovratni prami, vleknji obšivi, chenillni tkanci, volneni tkanci in capuchoni, otroški životniki in volnene dokolenice

v bogati izberi pri (878—5)
ERNESTU STÖCKL-nu v Ljubljani.

Karolu Till-u

v Ljubljani, v Spitalskih ulicah št. 10.

Vse (456—38)

Šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera
risalnih skladnikov, risal itd.

Razglas.

Dne 20. novembra 1891 vršila se bodo pri c. kr. okrajem sodišči v Mariboru I. D. b. druga izvršilna dražba

hiše št. 5 v Reitergasse v Mariboru

(Magdalensko predmestje) in se bodo oddalo tudi pod cenjeno vrednostjo. Hiša stoji nasproti veliki konjiški vojašnici in je vsled tega pripravna za vsako obrt, zlasti za pekarijo ali za gostilno, katera obrta sta se ondu že zvrševala. V hiši je več stanovanj, pečnica, prostorna soba za krčmo in velika klet, v katero gre 30 starinov v polsodji. K temu posestvu spada tudi še druga zgradba, v kateri je dvoje stanovanj, perilnica, drvarnica in svinjak, potem spada k njej še zelinjak in krito kegljišče. Vse to je cenjeno na 19.129 gld. Na hišo je uknjiženih m. d. hranilničnih posojil 8000 gld., katere bi mogle ostati bržkone še nadalje.

Cenilni zapisnik in dražbene pogoje moči je upogledati pri c. kr. okrajnem sodišči v Mariboru d. D. b. ali pri dr. Juriju Waltner-ju, dvornem in sodnem odvetniku v Gradi, Gospodske ulice št. 1. (945—1)

1891. I. DIJASKI
Cena 80 kr.
KOLENDAR 1892
po pošti 28 kr.

Dobijo se pri vseh knjigotržcih.

Prvi slovenski SKLADNI KOLENDAR (Block) 1892
Cena 50 kr., po pošti 60 kr.

1892. SLOVENSKI
Cena 25 kr.
KOLENDAR 1892
po pošti 25 kr.

Izda Narodna Tiskarna v Ljubljani.

Lastnina in tisk: „Narodne Tiskarne“.